

საქართველოს ბარემოს დაცვისა და ბუნებრივი
რესურსების მინისტრის

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 0-168

ქ. თბილისი

„20“ 04 2010 წ.

შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ზე ეკოლოგიური
ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის
პირველი პუნქტის „თ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №20; 20.04.2010წ
„საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენის „სენაკი-ფოთი“-ს (720 მმ)
კორექტირებული 7კმ-იან მონაკვეთის მოწყობაზე.
2. ამ ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური
ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.
3. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს პირველი პუნქტით განსაზღვრული
ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული პირობების
შესრულება.
4. ეს ბრძანება დაუყონებლივ გაეგზავნოს ნებართვის მფლობელს
5. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ. თბილისი,
ინგოროყვას ქ.№7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: ეკონომიკური განვითარების სამინისტროსა და შპს „საქართველოს
ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს განცხადებები; ეკოლოგიური
ექსპერტიზის დასკვნა №20; 20.04.2010 წ. და ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსის ნიკოლოზ ჭახნაიას მოხსენებითი ბარათი.

გიორგი ხაჩიძე
მინისტრი

ვგ ზაენება: ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურს, გარემოს დაცვის ინსპექციას,
ეკონომიკური განვითარების სამინისტროსა და შპს „საქართველოს
ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 72-72-00, 72-72-20 ფაქსი: 72-72-37,

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე
№ 20

„ 20 “ „აპრილი “ 2010წ.

I. საერთო მონაცემები

- 1.საქმიანობის დასახელება-სენაკი-ფოთის 720მმ მაგისტრალური გაზსადენის კორექტირებული 7კმ-იანი მონაკვეთის მოწყობა
- 2.საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია, კახეთის გ'ბტკეცილი №21
- 3.განხორციელების ადგილი – სენაკი-ფოთის მუნიციპალიტეტების ტერიტორია
- 4.განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 29.03.2010.
- 5.მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია

გაზსადენის საპროექტო ნიშნულებზე დამაგრება და მისთვის უარყოფითი ტიპტივადობის მინიჭება წყლის დაბრკოლებებისა და გრუნტის წყლების მაღალი დონის მქონე უბნების გადაკვეთისას შესრულება ძირითადად მიღების დაბეტონებით.

არამაგისტრალური არხების გადაკვეთა ძირითადად განხორციელდება მილსადენის მიწისქვეშა განლაგებით, რისთვისაც გამოყენებული იქნება ღია წესით ტრანშეის გაჭრა, დაბეტონებული მილის სექციის მომზადება ზედაპირზე. მისი ჩაშვება ტრანშეაში საპროექტო ნიშნულამდე, რომელიც დაიფარება ქვიშა-ხრეშით ხეშოდან. არხში წყლის დონის ნიშნულის ქვეშით, განლაგდება ბეტონის ფილა (არხის გაწმენდის ოპერაციების წარმოების დროს მილსადენის ღაცვის მიზნით).

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად ტექნოლოგიური კვანძები მოეწეობა სოფ. პატარა ფოთთან ასაშენებელ გაზგამანაწილებელ სადგურის, ქ. ფოთში გაზგამანაწილებელი პუნქტის და მათ შესასვლელ-გამოსასვლელზე 4 სახალსო ონკანისა და 2 გაქრევის ხანთლისაგან საპროექტო გაზსადენის ტრანსის ბოლო წერტილში (ქ. ფოთის ნაბადას უბნამდე) გათვალისწინებულია გაზგამანაწილებელი პუნქტის დამონტაჟება.

საწყის ეტაპზე (სავარაუდოდ 2010-2012 წლები) საპროექტო გადაწყვეტით გათვალისწინებულია ბინაზე მომსახურების „Саратов 30М“ ტიპის გამანაწილებელი სადგურის მოწყობა შემდეგი ტექნიკური მონაცემებით:

- გაზის წნევა შესასვლელზე - 1,2/7,5 მგპა
- წარმოებულობა (შესასვლელზე 3,5მგპა და გამოსასვლელზე 0,6 მგპა წნევის დროს) - 30000 მ3/სთ
- გაზის ტემპერატურა შესასვლელზე - 10/60°C;
- გამოსასვლელი ხაზი - 1 ან 2.

გზშ-ს ანგარიშით გამოყენებული ფოლადის მიღების ძირითადი მახასიათებლებია:

- ✓ მილის ტიპი 3, სწორნაკერიანი, დაბალდევირებული ფოლადისაგან ელექტრორკალური შედგენით დამზადებული;
- ✓ დიამეტრი - 720 მმ;
- ✓ კედლის სისქე - 10, 12 მმ;
- ✓ ფოლადის სიმტკიცის კლასი - 55;
- ✓ ფოლადის სიმკვრივე - 7850 კგ/მ3;

ნამკეტ არმატურად გათვალისწინებულია ფოლადის სფერული ონკანების П1с(6)762р4 700 8,0 გამოყენება ტექნიკური პირობებით ТУ 26-07-1450-96, პერმეტულობა А(В) კლასის მიხედვით. ონკანები აღჭურვილია პრეკომპიდროამდრავით, იმპულსური გაზის ფილტრ-გამშრობით და ხელის დუბლიორით. განშტოების დასაწყისსა და ბოლოში გათვალისწინებულია ონკანის დამონტაჟება გაქრევის გარეშე, ხოლო შუაში - ოთხონკანიანი ხაონკანო კვანძი ორმხრივი გაქრევით.

გაზსადენის მიღებისათვის გათვალისწინებულია გაძლიერებული ტიპის სამყენა პოლიეთილენის საქარხნო იზოლაცია. დასაშვებია მიღების გამოყენება ეპოქსიდის ან პოლიურეტანის იზოლაციით. მიღების შენადელი ნაკერები იზოლირდება მანქნებით (მაგალითად, ფირმა Raychem-ის HLTP ტიპის ან ანალოგიური). დასაშვებია შენადელი ნაკერების იზოლირება გაძლიერებული ტიპის პოლიმერული მასალების გამოყენებით.

საონკანო კვანძების გარე ზედაპირზე უნდა იქნას მოწყობილი:

- მიწისქვეშ და ზედაპირზე სიმადლეზე გაძლიერებული ტიპის კოროზიის საწინააღმდეგო ბიურს ТУ 51-31323949-80-2004-ის მიხედვით;

- მიწისზედა ნაწილი – ალუმინის სადებავით ორ ფენად.

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია მაგისტრალური გაზსადენების დაპროექტებისა და ექსპლუატაციის ნორმატიული დოკუმენტების მოთხოვნების საფუძველზე პროექტით გათვალისწინებული სენაკი-ფოთის გაზსადენის კომპლექსური დაცვა პასიური და აქტიური დაცვის ერთობლიობით. აქტიური (ელექტროქიმიური) დაცვისათვის გათვალისწინებულია ქსელური კათოდური დაცვის დანადგარები და მაგნიუმის გალვანური ანოდები (პროტექტორები).

ელექტროქიმიური დაცვის სისტემაში გათვალისწინებულია სა'სომ-საკონტროლო პუნქტები:

- ✓ პოლარიზაციული პოტენციალის გასაზომად;
- ✓ „მილი-მიწა“ პოტენციალის გასაზომად;
- ✓ პროტექტორების მუშაობის კონტროლისათვის;
- ✓ ერთობლივი ელექტროქიმიური დაცვის კონტროლისათვის;
- ✓ გაზსადენისა და გარსაცმის დაცვის კონტროლისათვის;
- ✓ ელექტროქიმიური დაცვისა და კოროზიის მონიტორინგის განხორციელებისათვის.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად გაზსადენის ტრასა თავის მარშრუტზე გადაკვეთს მდინარე რიონს ასევე რამდენიმე საშრობ და წყლის შექმნებ არსს რომელთა ჰიდროგეოლოგიური პირობები მოითხოვს ნაპირგამაგრების და ეროზიის საწინააღმდეგო დამატებითი ღონისძიებების გატარებას;

მდინარე რიონის გადაკვეთა ჰიდროლოგიური და საინჟინრო-გეოლოგიური პირობებიდან გამომდინარე გათვალისწინებულია მდინარეზე მიწისზედა გადასასვლელის მოწყობით.

მდ. რიონის საპროექტო საპაერო გადასასვლელი წარმოადგენს უესტაფონი-ფოთის მაგისტრალური გაზსადენის შემადგენელი ნაწილს და მდებარეობს ხობის რაიონის ტერიტორიაზე ქ. ფოთის მიმდებარედ, რიონის სარკინიგზო ხიდური გადასასვლელის ქვემოთ 200-350 მ მანძილზე.

საპროექტო საპაერო გადასასვლელი შედგება მისასვლელებისა და საკუთრივ საპაერო გადაკვეთისაგან. ორივე მისასვლელი თავისი სპეციფიკაციიდან გამომდინარე ნაწილობრივ გრუნტში, ხოლო ნაწილობრივ მიწის ზემოთაა განლაგებული.

საპროექტო საპაერო გადაკვეთა 10 მალიანია სქემით 27.0+8X30.0+27.0 მ. აქვს ორი სანაპირო და 9 შუალედი ბურჯი. კონსტრუქციული თვალსაზრისით ბურჯები ერთნაირია და თითოეული მათგანი შედგება რკინაბეტონის 1.6 მ დიამეტრის ხიმინჯ-გარსისა და მასზე გამონოლითებული ფილისაგან.

მდ. რიონის ჰიდროგრაფიული პარამეტრების გათვალისწინებით – წყალდიდობებისა და წყალმოვარდნების პერიოდში წყლის მაქსიმალური ხარჯი, სინქარე და ა.შ. (იხ დანართები) ბურჯების დაშორების მანძილია 30მ, ხოლო მდინარის კალაპოტში ჩასვლის სიღრმეა 20 - დან 26მ.-მდე

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად მშენებლობის/ და ექსპლუატაციის ფაზაში დამატებითი მისასვლელი გზების მშენებლობა არ არის დაგეგმილი. ჭარბტენიან, ნახევრადდაჭაობებულ ტერიტორიებზე სამშენებლო სამუშაოების მიმდინარეობისას შესაძლებელია წარმოიშვას საჭიროება მიღსადენის თხრილის სიახლოვეს მძიმე სამშენებლო ტექნიკის მუშაობისათვის სპეციალური პლატფორმების მოწყობა, ეს ტერიტორიები დაუყოვნებლივ აღდგება კონკრეტულ უბანზე სამუშაოების დასრულების შემდეგ.

მიღსადენის სიღრუის გაწმენდა და გამოცდა განსაზღვრულია СНиП III-42-81 და ВСН 011-88 ნორმატიული დოკუმენტების მოთხოვნების შესაბამისად.

მიღსადენების გაწმენდა მოხდება:

III. პირობები

1. საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის ხელმძღვანელობა ვალდებულია საქმიანობა განახორციელოს გზშ ანგარიშით გათვალისწინებული ტექნოლოგიური სქემის შესაბამისად;
2. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების განთავსება აუცილებელია მოხდეს მუნიციპალური ნარჩენების ნარჩენების ნაგავსაყრელზე ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან შეთანხმებით (დაუშვებელია მისი დამარხვა);
3. დაუშვებელია სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ერთად განთავსება;
4. საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის ხელმძღვანელობა ვალდებულია მშენებლობის დამთავრების შემდეგ უზრუნველყოს სამშენებლო ნარჩენების (სახიფათო და არასახიფათო, მოტორის ზეთების და სხვა საცხებ-საპოხი) სეპარირებული შეგროვება, აღრიცხვა, დროებით უსაფრთხოდ განთავსება და გადაცემა გაუვნებელყოფა-გადამუშავების მიზნით გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მქონე სათანადო ორგანიზაციისათვის;
5. აუცილებელია, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში ასახული, ბიომრავალფეროვნების დაცვა-აღდგენისაკენ მიმართული ქმედებების შესრულება;
6. საქმიანობის დაწყებამდე შემუშავებული და სამინისტროში წარმოდგენილ იქნას გარემოსდაცვითი მართვის გეგმები (გარემოსდაცვითი მონიტორინგის, შემარბილებელ ღონისძიებათა, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების) ბიომრავალფეროვნების სფეროში;
7. გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმაში, სხვა საკითხებთან ერთად, გათვალისწინებული იქნას ცხოველთა სახეობებზე დაკვირვება. მათი საქმიანობის გავლენის არეში დაფიქსირების შემთხვევაში, განსაზღვრულ იქნას სათანადო შემარბილებელი, ზემოქმედების თავიდან აცილების და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ქმედებები. განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდეს საქართველოს "წითელ ნუსხაში" შეტანილ სახეობებზე;
8. საქმიანობის დაწყებამდე ცალკე იქნას სამინისტროში წარმოდგენილი გასადენით მდ. რიონის გადაკვეთის შედეგად წყლის ბიომრავალფეროვნებაზე მიყენებული ზიანის საკომპენსაციო ღონისძიებები, განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდეს საქართველოს "წითელ ნუსხაში" შეტანილ სახეობებზე.
9. გასადენის მდ. რიონზე საპაერო გადასავლელის მეშა პროექტი (კონსტრუქციული ნახაზები) უნდა იქნს შეთანხმებული საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ეროვნულ სააგენტოსთან.
10. საჭიროა დამატებით წარმოდგენილი იქნას სიტუაციური გეგმა, სადაც მოცემული იქნება გასადენის ზუსტი მდებარეობა ნაპირის მიმართ. იმ შემთხვევაში თუ ნაპირი ეროზირებადია, საჭირო იქნება გარკვეული ნაპირსამაგრი ღონისძიებების ჩატარება, რაც დამატებით უნდა შეთანხმდეს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ეროვნულ სააგენტოსთან.

IV. დასკვნა

საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი სენაკი-ფოთის 720მმ მაგისტრალური გაზსადენის კორექტირებული 7კმ-იანი მონაკვეთის მოწყობის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავით გათვალისწინებული პირობების შესრულების შემთხვევაში.

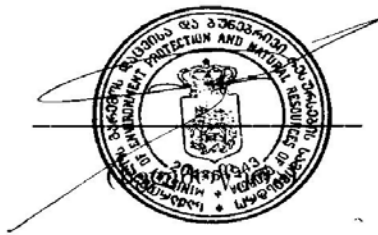
ლიცენზიებისა და ნებართვების

სამსახურის უფროსი

ნიკოლოზ ჭახნაკია

(სახელი, გვარი)

ბ.ა.

1
LE 091015/03-01
9.10.15

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის მინისტრს ბატონ გიგლა აგულაშვილს

1/02/09.10/5
09.10.2015

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“
გენერალური დირექტორის დავით თვალაბეიშვილის და
შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“
გენერალური დირექტორის გია ბენაშვილის

ერთობლივი განცხადება

ბატონო გიგლა,

როგორც მოგეხსენებათ, შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციაზე“ (რომელიც საქართველოს ენერჯეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 30.08.2011 წლის №170 ბრძანებით გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციად“) გაიცა საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 20.04.2010 წლის №ი-168 ბრძანებით დამტკიცებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის 20.04.2010 წლის №20 დასკვნა - საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენის „სენაკი-ფოთის“ (720 მმ) კორექტირებული 7 კმ-იანი მონაკვეთის მოწყობაზე.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას“ შორის 2011 წლის 31 აგვისტოს გაფორმებული „მაგისტრალური გაზსადენების და მათთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის იჯარის შესახებ“ №74-310811-01 ხელშეკრულების (შემდგომში „ხელშეკრულება“) საფუძველზე შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას“ ექსპლუატაციაში აქვს გადაცემული საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული მაგისტრალური გაზსადენები, მათთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურა და ახორციელებს მათ ოპერირებას.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას“ შორის 2015 წელს გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე მხარეები ვთანხმდებით, რომ ზემოაღნიშნული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა საკუთრებაში გადაეცეს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას“.

ამასთან გაცნობებთ, რომ ზემოაღნიშნული დასკვნის შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიისათვის“ საკუთრებაში გადაცემის შემდგომ ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროების და მათ მიერ ფაქტიურად გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობრივი მაჩვენებლების სახელმწიფო აღრიცხვის ფორმის მიხედვით ანგარიშების წარმოებას და წარდგენას, ასევე ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმის დადგენისათვის სათანადო ღონისძიებების გატარებას და მოცემულ სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული შესაბამისი ვალდებულებების შესრულებას უზრუნველყოფს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“.

საქართველოს
გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის მინისტრო
№ 20521
" 9 " 10 2015 წ

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060153700089815

ბრძანება №800

ქ. თბილისი

19 / ოქტომბერი / 2015 წ.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ზე გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ზე გადაცემის შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის“ შესახებ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის შესაბამისად

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ზე სენაკი-ფოთის 720 მმ მაგისტრალური გაზსადენის კორექტირებული 7 კმ-იანი მონაკვეთის მოწყობა; სენაკი-ფოთის მუნიციპალიტეტების ტერიტორია) საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (დასკვნა № 20; 20.04.2010) საკუთრებაში გადაეცეს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ს;
2. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს 2010 წლის 20 აპრილის № 20 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
3. ბრძანების ასლი გაეგზავნოს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-სა და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ს;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-სა და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში - საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა №7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. №6), მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-სა და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ს დირექტორების ერთობლივი განცხადება, მათ შორის გაფორმებული ხელშეკრულება და გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების დეპარტამენტის უფროსის თამარ შარაშიძის მოხსენებითი ბარათი.